

Aquest mes s'acompleixen deu anys de la mort de Francesc Mas Ros. El compositor de Caldes, manllevant paraules del poeta F. Castell i Pla, és i serà «la veu d'una terra que canta i l'ànima d'un cant sense

desmai». Va néixer el 27 de febrer 1901 i va morir el 23 d'agost de 1985. El seu debut com a compositor, mig oblidat, va ser amb la sardana «L'aplec de Sant Maurici», l'any 1924, estrenada a l'ermita del mateix nom.

L'amic absent: Mas Ros, deu anys després

Els sardanistes li retrans homenatge, aquest dissabte, amb una audició nocturna a Caldes; el 9 de setembre a Sils i el 26 de novembre amb un concert a Girona

MONTSERRAT JUVANTENY
Caldes de Malavella

Mas Ros va saber arribar al cor dels sardanistes, i ara, de cor a cor, els de Caldes, Sils i de Girona li oferiran un homenatge, que s'encetarà aquest dissabte, a Caldes de Malavella, amb una audició nocturna. El proper 9 de setembre la festa es traslladarà a Sils, on s'oferirà una doble audició i el 26 de novembre a Girona, al Teatre Municipal, on es farà un concert en el seu honor.

Una vida aprofitada
El mestre Mas Ros va iniciar-se en la composició amb la sardana *L'aplec de Sant Maurici*, que va instrumentar un amic pianista, Isidre Moles, l'any 1924. No va ser, però, fins l'any 1943 que va iniciar de forma continuada la seva dedicació a la composició, amb una dedicatòria a la seva vila, amb el nom de *Malavella*; el 44 va escriure *Cançó de Marta*; el 46, *Llaminera* i a partir d'aquí un sense fi de sardanes, que del 1947 fins al 1985 sumen un total de 223 obres. D'entre aquestes destaquen la peça titulada *Per tu, Emília*, que va dedicar a la presentadora del programa sardanista de Ràdio Popular de Figueres, Emília Pla; la dedicatòria a la degana de les locutores gironines de Ràdio Girona; *Montserrat de Ripoll*, a la presentadora del programa sardanista de Ràdio Ripoll i la darrera, encara inèdita, que s'estrenarà amb motiu dels actes del desè aniversari de la seva mort.

Imatge retrospectiva de Francesc Mas Ros, en un homenatge a l'aplec de Calella.

Antoni Mas Bou, nebot del mestre a més de músic i director d'orquestra, recorda amb nostàlgia la personalitat «extremadament bona que crec que fins i tot el va perjudicar, en el sentit que no tenia mai un no per a ningú. A mi, personalment, em va ajudar molt. Gràcies a ell vaig entrar a la Societat d'autors i al Montepio, que en aquella època

eren detalls que a mi em podien passar desapercebuts. Era un home previsor que va saber guiar-me. D'alguna manera em va fer de pare ja que es va sentir molt identificat amb la meua vocació vist que al seu propi fill no el va motivar mai la música». En l'opinió de Mas Bou, l'obra del seu oncle «va saber arribar al cor de la gent. La seva és una

obra senzilla, bonica i escrita per al poble». Avui, creu, Francesc Mas Ros ha esdevingut un autor consolidat «de totes, totes. Va tenir també els seus detractors però ho eren més per esnobisme que per altra cosa. El temps ha servit per tapar-los la boca ja que les seves sardanes no han desaparegut dels programes sinó que hi són més presents».

● FIDELS A LA RÒDONA

Les nostres arrels

FRANCINA BORIS

Quan ens calia retornar el nom de cada cosa en la nostra pròpia llengua, aconseguíem ja afirmar-nos com a catalans, tot ballant sardanes, agrupant-nos entorn d'entitats sardanistes que mantenien el caliu, sense el qual tot s'apaga, i tota esperança mor. Ara que el turisme ens contempla, i vol descobrir com som, la sardana ens representa com la llengua, i podem mostrar que, entre les nostres coses bones, hi ha la dansa, amb un ritme, uns sons, i un gest inimitable: donar-se les mans, expressant la nostra voluntat de ser, i on la cobla assoleix la més expressiva categoria musical.

Més enllà de la seva aparent simplicitat, la sardana forma part del nostre patrimoni, i amb ella hem de fer balanç del passat, del present i del futur. Els que seguim la seva evolució constatem que la joventut, amb les seves preferències i vies de recerca, vol més «moguda».

Entre història i creació contemporània, no ens podem perdre el paper primordial d'aquesta, baròmetre de les noves tendències, tan històrics com documentals. S'ha de consolidar en totes les perspectives, procurant que, sense oblidar el passat, es vagi fent lloc a la sensibilitat actual per tal que sigui del grat de tots. Potser perquè som un país massa petit, hi ha la tendència de limitar-ho tot. La sardana és un patrimoni col·lectiu, perquè hi capguem veus ben diverses, que hem de saber passar als nostres fills. Allò que realment importa, que hi restarà sempre, és l'exemplaritat, l'autèntic mestratge humà de la seva imatge, rodona viva, que literalment acull als nou arribats, i s'eixampla tant com vol. Lluiu-la amb orgull, tot dient: Déu-vos guard bons amics d'enllà de les fronteres! Germans d'una altra parla, color o religió!

AGENDA

BALLADES DE SARDANES

- Avui divendres, dia 18 d'agost**
A les 10 de la nit:
- Sant Felu de Guixòls. Coblà la Principal de Banyoles.
- Llança. A la plaça Major. Coblà Mil·lenària.
- Camprodon. Coblà Foment de la Sardana.
- Sant Joan de les Abadesses. Al Passeig Comte Guifré. Coblà Bofills.
A 2/4 d'11 de la nit:
- El Port de la Selva. Al passeig. Coblà Cadaqués.
Demà dissabte, dia 19
A la tarda:
- Olot. Coblà la Principal de Banyoles.
A les 6 de la tarda:
- Garriguella. Coblà Maravella.
A 2/4 de 7 de la tarda:
- Calella de Palafrugell. Barri de Sant Roc.
- Planols. Coblà Bofills.
A les 10 de la nit:
- Sant Joan de les Abadesses. Al passeig Comte Guifré. Coblà Bofills.
A 2/4 d'11 de la nit:
- Lloret de Mar. A la plaça de la Vila. Coblà Ciutat de Calella.
A la nit:
- Caldes.
Diumenge, dia 20
A 2/4 d'1 del migdia:
- Planols. Coblà Sant Jordi.
A 1/4 de 2 del matí i a les 6 de la tarda:
- Garriguella. Coblà la Principal de Banyoles.
A les 6 de la tarda:
- Llanars. A la plaça de l'Om. Coblà Canigó.
A 2/4 de 7 de la tarda:
- Sant Joan de les Abadesses. Al passeig Comte Guifré. Coblà Bofills.
A les 7 de la tarda:
- Camallera. Al pavelló municipal. Coblà Marimunt.
A les 10 de la nit:
- Ribes de Freser.
- Vilallonga de Ter. A la pl. Constitució. Coblà Foment de la Sardana.
Dilluns, dia 21
A 2/4 d'1 del migdia i a les 7 de la tarda:
- Planols. Coblà Costa Brava.
A 2/4 de 7 de la tarda:
- Bordils. A la pista vella. Coblà Ciutat de Girona.
A les 10 de la nit:
- Sta. Coloma de Farners. A la pl. Farners. Coblà Flama de Farners.
Dimecres, dia 23 d'agost
A les 10 de la nit:
- Castelló d'Empúries. A la pl. dels Homes. Coblà la Principal de Banyoles.
- L'Escaia. A la platja. Coblà Cadaqués.
- Camprodon. Festa del o/ València. Coblà Canigó.
- Sant Joan de les Abadesses. Al passeig Comte Guifré. Coblà la Principal d'Olot.
A 2/4 d'11 de la nit:
- Tossa de Mar. Al passeig de Mar. Coblà Ciutat de Girona.
Dijous, dia 24
A les 10 de la nit:
- País. Coblà la Principal de Banyoles.
- Ripoll. A la pl. d'Espanya. Coblà la Principal de Berga.
A 2/4 d'11 de la nit:
- Llança. A la pl. Major. Coblà Ciutat de Girona.

CONCURSOS

- Dissabte, dia 19 d'agost**
A les 6 de la tarda:
- Llança. Festa d'estiu. A la plaça Major. Coblà Ciutat de Girona.
A les 10 de la nit:
- Roses. Festa major. A la plaça Catalunya. Coblà Cadaqués.

APLECS

- Diumenge, dia 20**
Al matí i a la tarda:
- Sant Hilari. A la pl. Dr. Gravalosa. II Aplec de la Sardana Sant Hilari-Pontdor. Cobles Gimenesa, Ciutat de Girona i Cadaqués.
- Santa Coloma de Farners. Aplec de Sta. Clara.

També va endur-se el premi a la millor cobla

La cobla-orquestra Blanes guanya el primer premi a la interpretació de «sardanova» i a l'instrumentista

DdeG
Blanes

La cobla-orquestra Blanes va guanyar, dies enrera, tres premis a la I Mostra de Cobles Joves convocada conjuntament per l'Institut Català de Serveis a la Joventut i el Centre de Promoció de la Cultura Popular i Tradicional Catalana de la Generalitat de Catalunya. Així, la cobla blanesca va obtenir el primer premi a la millor interpretació d'una obra que no formés part del repertori tradicional («sardanova»), el primer al millor instrumentista de tenora de la mostra i el primer a la millor cobla.

Els participants en aquesta I Mostra de Cobles Joves són les cobles constituïdes per joves, residents a Catalunya, que tinguin entre dotze i trenta anys el 31 de desembre de 1994.

Un cop reconeguts els seus mèrits, la cobla Blanes va ser seleccionada pels membres del jurat després de passar la fase prèvia per actuar al concert de cloenda de la mostra, conjuntament amb dues cobles més. El concert es va celebrar en el marc del festival internacional de música popular i tradicional que recentment va tenir lloc al teatre principal de Vilanova i la Geltrú i va comptar amb la presència del president de la Generalitat, Jordi Pujol.

En aquesta ocasió els intèrprets van tocar les peces *Atzavares i baladres*, d'Eduard Toldrà; *Va de tenor (obligada de tenora)*, de Ramon Rosell; *Solemnitat*, de Conrad Saló; *Sardanova*, de Sant Arisa-F. Trullàs; *L'espantall (sardanova)*, també obra de Sant Arisa conjuntament amb Jordi Molina, i *Marinera*, d'Eduard Toldrà.